

Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadostuje lastna državna oblast. Za zadovoljevanje nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustanove, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Zebot

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Novi družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščajočega pritiska za uveljavljanje izvršne suverenosti republik. Pritisk v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričečega gospodarskega izkoriščanja in zaposlavljanja posebnost močan in vztrajen v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovencem v svetu, da podprejo novo slovensko državno in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Zebot

LETNIK XXI. — VOLUME XXI. 1. APRIL 1970

Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada.

ŠTEVILKA 4, — NUMBER 4.

SLOVENSKIM MUČENCEM — HVALA IN ČAST!

25 let bo poteklo, ko so padli po Vetrinjskem polju. Kmalu nato pa so jih hinavsko izdali Angleži v roke rdečih jugoslovanskih oblastnikov. "Pojdite v Italijo", pa so jih v Pliverku izročali komunistični drhali.

Začel se je križev pot, kri je pojila slovensko zemljo. V letih 1941—45 so slovenski domobranci krvaveli v bojih proti naporjem in krvnikom. Bili so zmagovalci. Komunisti ni so kazali nobene korajže. Bežali so! Znesli pa so se nad neoboroženimi nasprotniki. Nobene sodne obravnave, pač pa surovo pretepanje zvezanih mladih ljudi, ki so se vrgli v borbo proti komunistični drhali samo zato, da ohranijo vero, svobodo in da ne bi nikdar vihrala nad slovensko zemljo komunistična zastava. Zgodilo se je drugače. Jalta in Teheran sta doprinesla svoje. Na krožniku sta prinesla pol Evrope v roke Stalinu Rooseveltu in Churchill. Slovenska zemlja ne bi nikdar padla v roke rdečih krvnikov, če ne bi slovenski komunisti in OF imeli zaslonbe v Rdeči Armadi.

Od Pliberka na slovenski koroški zemlji so slovenski mučenci, domobranci romali po zemlji, katero so ljubili in branili, lačni, pretepani, povezani z bodečo žico. Teharje, Kočevski Rog, in še mnogi drugi kraji so postajali njihovega križnega pota. Tukaj so položili svoja mlada življenja za lepšo bodočnost Slovenije. Nihče ne ve, kod vse so grobovi slovenskih mučencev. Ni nikogar, ki bi položil venec na njihove grobove in prižgal lučko. Ne samo to, komunisti so zravnali z zemljo grobove slovenskih junakov. Se po smrti so jim bili v strah!

Ko se spominjamo ob 25. ob-

letnici te tragedije, ne jokamo več.

V Vetrinju, v cerkvi Matere božje smo prelila morje solza. Danes, ko gledamo nazaj, smo ponosni na te junake. Dali so vse, kar so imeli, svojo mladost in kri, svojo bodočnost, na oltar domovine. Slovenska zemlja, katero so tako ljubili, za katere svobodo so se borili, je pred 25 leti sprejela njihova izmučena telesa v svoje naročje.

Ali niso njihove kosti seme, ki bo nekoč vzklilo in dalo svoj sad? Komunisti še danes sovražijo te junake in jim vzdevljejo "izdajalci". Izdajalci pa so tisti, ki so si umazali roke z nedeljno krvjo. Še danes so na oblasti v Sloveniji in v Beogradu. Kako dolgo še? Zgodovina jih bo sodila kot krvnike in morilce.

Ce je kdo bil pripravljen na smrt, so bili ti junaki. Bogu so izročali svoje duše, ki so bile že očistene v trpljenju in čisti so prihajali pred oltar Jagnjeta. Molimo zanje, pa še mnogo več! Priporočajmo se jim, da izprosi slovenskemu narodu resnično versko in narodno svobodo. Na čelu škof Gregorij, ob njem vsa armada slovenskih trpinov, slovenskih mučencev!

Ponosni smemo biti nanje. Hvaležni bodimo njim za njihove velike žrtve. Bodimo prepričani, da bo iz njihove prelitve krvi pognala nekoč, ko bo volja Božja, svoboda, verska in narodna. Ne mi, ki smo v tujini, ampak mladi rod, ki doma raste, bo spoznal njihovo vrednost in jih častil na danes nam še neznanih grobovih. Njihovi krvniki bodo šli pred Sodnika, imena slovenskih mučencev bodo pa na veke zapisana v nebesih in v zgodovini slovenskega naroda. —tč.

PREVEČ RADIKALOV?

(Prosto po pridigi univerzitetnega kaplana preč. J. D. MacBullina — 25. januarja 1970 v univerzitetni kapeli v Antigonishu. — Rudolf Čučes)

1. Evangeljsko oznanilo je mu-

jen klic po spremembi, po pokori, po spreobrnitvi. Vsi ti izrazi pomenijo konec načina življenja, kakor smo ga vajeni ter začetek razvijanja novega in različnega sloga življenja.

2. Ta Kristusov poziv po spreobrnjenju razumemo navadno na osebni in individualističen način. Toda danes vse bolj spoznavamo, da ima ta poziv tudi svojo družbeno razsežnost — nujno potrebno je spremeniti strukturo družbe. Je obenem radikalni poziv, da presodimo svet, kakršen je in se resno odločimo, da bomo spremenili, kar je v njem napačnega.

3. Že površno branje časopisov nam razkriva zlo naše družbe. Zahodne družbe so izkvarjene do nezasišane mere. Zahodni kapitalizem izkorišča prvine sveta za dobiček in dominira prebivalstvu, ki ga izkorišča. Naš birokračni sestav organizira ljudi v komercialne namešče, ne da bi upošteval človeške vrednote. Potrošna družba zavaja ljudi ter uspaava njih nezadovoljnost s krumom in cirkusom.

4. To družbo, ki temelji na izkoriščanju, dobičku in ekonomski rasti, zavračajo sodobni radikalni študentje. Radikalni študent je odtujen taki družbi in njenim vrednotam. Isto pa velja tudi za kristjana. Tak svet mora zavreči tudi vsakdo, ki še

5. V tej zvezi, se spomnimo apostola Janeza: „Jaz sem jim izročil tvoj nauk in svet jih je sovražil...“ (17:14) Svet pomeni tukaj tip družbe, ki jo grade grešniki — politični, družbeni ter verski sistemi, v kolikor so zgrajeni na dominiranju ljudi po ljudeh. Gibanje za osvoboditev ljudi bo vedno v sporu s strukturami oblasti, ki jih zgrade ljudje za obrambo svojih lastnih koristi pred zahtevami drugih.

6. Ker je vsaka politična, družbena in verska ustanova zgrajena bolj ali manj na dominiranju ter krivici, mora vsak kristjan do te mere nasprotovati obstoječemu stanju, vladajočemu režimu. Dejansko je namen Cerkve revolucionarna skupina, ki si prizadeva uresničiti božjo vladavo — pravično družbo svobodnih ljudi. Cerkve ni režim, marveč predvsem osebe kot Groppi, brata Berrigana, škof Helder Camara, Stanley Burke, misijonarji v Biafri...

7. Naša težava ni v tem, da bi imeli preveč radikalnih ljudi, pač pa, da je premalo takih, ki jih ne zadovoljujejo cilji naših družb ter se zato osebno zavzemajo, da bi to družbo spremenili. Če nas svet ne sovraži, si smemo mar domisljati, da smo učenci Njega, ki ga svet sovraži?

• Nobena ameriška družina z zmernimi dohodki si ne more privoščiti hiše, je izjavil poslanec Wright Patman iz Texasa. Njegovo mnenje je potrjeno po ugotovitvi, da 28,4 milijona gospodinjstev (nad 100 milijonov prebivalcev) v ZDA nima dovoljnih sredstev, da bi zmoglo plačati

la za hišo v znesku \$ 20.000. 9% obresti znesejo v 30 letih \$ 38.000, kar pomeni, da stane hiša družino dejansko \$ 58.000. Pri tem niso vštetu popravila, ki postanejo neizbežna, če hoče družina obdržati hišo v znosnem stanju teh 30 let, ko odplačuje hipoteko. —fs

ZANIMIVOSTI IZ NESLOVENSKIH ČASOPISOV

V kolikor se emigracija zanima za Slovenijo, se v prvi vrsti — in tako je prav — zanima za vse dele Slovenije, za njen jugoslovanski del, prav tako kot za predele, ki so v Italiji in v Avstriji. Jugoslavija kot taka more biti predmet zanimanja in ugibanj samo v toliko, v kolikor je večji del Slovenije v Jugoslaviji. Le-to pa je tudi politična stvarnost, ki bi jo vsaj mnogi izmed nas radi sprejeli v obliki, ko bi Jugoslavija ne bila nič tesneje povezana s Slovenijo kot njene druge sosedice. Težko bi si razlagali — čeprav morda kdo poskuša —, da se s tem strinjajo tudi nekateri izmed vrst slovenskih komunistov. Če so med njimi takšni, ki jim Jugoslavija preseda, jim je pa vse eno bolj pri srcu kot katerakoli druga sosedica, ker je pač komunistična. Tako imajo v Jugoslaviji še vedno ugodnosti, ki jim nikakor ne pustijo, da bi mogli presoati razmere nepristransko in samo iz vidika slovenskih koristi; glavni vidik je in ostane komunizem. Ni pa edini; v tem tudi razlika mnenj med mnogimi, ki bi lahko, ko bi hoteli, svobodno in brez predsodkov ter zaključenih mnenj presoali položaj Slovenije.

Za Slovence, ki žive v Jugoslaviji, je zadnji čas doba velikih spoznanj in velikih silnih. Sem pa tja se pojavijo v tujih časopisih analiza jugoslovanskih razmer in vsaka ali skoraj vsaka rada spomni dejstva, ki jih je doslej že malokateri Slovenec lahko pozabil, o zanemarjanju cest in o načrtnem zapostavljanju pri gradnji novih. V zvezi z novo mednarodno cesto lanske leto bi skoraj da padla vlada v Ljubljani. Poročila morda niso povsem točna, ker se pač dopisniki po navadi ne potrudijo zadosti, da bi šli preko svojih že ustaljenih prepričanj in iskali razlago vseh ozadij. Ali pa so samo površni, kot je bil čisto pred kratkim primer televizijskega omrežja ABC, ki je razložil položaj Ljubljane kot na pol poti med Zagrebom in Mariborom. Imajo pa ta poročila vselej nekaj zanimivih podatkov, tudi če niso povsem resnični, ker — v prvi vrsti — napotijo naše rojake, da skušajo te podatke preveriti ali pa jim skušajo najti novih razlag.

Iz tega stališča in zaradi teh razlogov bo zanimivo za čitatelje Slovenske države, posebno še one izven Združenih držav, prebrati naslednji dopis iz enega washingtonskih listov:

Clanek, ki ga je napisal neki upokojeni general in ki mu je uspelo pritihotapiti ga na zahod, svari Tita pred velikim nezadovoljstvom vojske. Beograd zani-

ka, da bi jugoslovanski častniki pripravljali državni udar, po navodilih iz Moskve. Istočasno pa jugoslovanski tisk namiguje, da Sovjeti poskušajo ribariti v kal-

nih jugoslovanskih vodah.

To naj bi bili členki tkiva, ki bi se lahko izkazalo kot smodnik v času, ko gre za nasledstvo Tita, zdaj staremu že 78 let; razmišljanje o nasledstvu prehaja prav zdaj v odločilno fazo. Liberalno usmerjeni se boje, da bodo konzervativno usmerjeni (komunisti) poskušali, s sovjetsko pomočjo, ponovno zagrabiti za vodstvo in oblast v času krize. Ti liberalno usmerjeni trdijo, da je lahko čutili roko Moskve v naenkratnem oživetju delovanja konzervativcev, ki jim je bila ta možnost odvzeta za dolgo dobo.

Časopisje, ki je povezano z liberalnimi elementi v partijskem vodstvu, poroča o konspirativnem delovanju kominformovcev. Leti so preostanek in politični dediči onih, ki so bili pristaši Stalinskega obveščevalnega centra, ko je Stalin poskušal odstraniti Tita. Govori se, da razpošilja na stolne letakov po pošti in pozivajo za poboj partijskih veljakov, ki jih sami ne marajo. Vsebinska letakov, kot jo opisujejo jugoslovanski časopisi, je čudna in izzveni, kot da bi konzervativci bili v prvi vrsti morilci in ne politični nezadovoljenci.

Mnenje prevladuje, da imajo ti konzervativni nezadovoljniki podporo častnikov, ki so bili na vidnih mestih svoj čas, pa so bili predčasno upokojeni zaradi svojih konzervativnih nazorov, in ki imajo povsod prijatelje, ki bi jih lahko uporabili za svoje politične namene. Le-ti poskušajo preplaviti vso državo z govori,

ki v njih obtožujejo reforme zadnjih let. Zahtevajo vladno močnejšo roko in iščejo zvez s svojimi prijatelji zunaj države. Trdijo, da je socializem v nevarnosti in gre do v svojih trditvah celo tako daleč, da je slišati, češ da po okupaciji Češko-Slovaške, bi Jugoslavijo tudi morali obiskati tanki, ki bi jo zaščitili pred tovrstnimi nevarnostmi. Kominformisti dobivajo danes največ publicitete na Hrvaškem, ko so njihovi voditelji zapleteni v močno borbo z osrednjimi oblastmi v Beogradu. Izmed šestih republik Jugoslavije je Hrvatska politično najbolj nemirna in usmerjena na pot neodvisnosti. Skupaj s Slovenijo predstavlja tudi najbolj gospodarsko napredni del države.

Obe republiki sta prepričani, da je njun napredek zadržan od nazadnjaških republik, ki jih vodi Srbija, ki pa je politično vedno gospodovala ostala. Iz Beograda Srbi poudarjajo potrebo po močni osrednji vladi, če ima država obstati, medtem ko Hrvatje in Slovenci trdijo, da bo država dejansko razpadla, če oni ne bodo imeli večje neodvisnosti.

Zato podpirajo vneto gospodarske in politične reforme, ki bodo v svojem času privedle do večje decentralizacije. To jih dela na celi ravni mnogo bolj liberalne, med tem ko Srbi verujejo v močno osrednjo oblast, in se bojijo reform, kar jih dela konzervativce.

Ta opredelitev ni izključno povezana z narodnostjo, vendar v glavnem z njo sovpada. Tako je spor med konzervativci in liberalci v Beogradu, ko obe strani hočeta dobiti močnejše postojanje za dan Titovega odhoda,

Na šestem glasbenem festivalu je z uspehom tudi nastopil orkester g. Matija Lebarja iz njegove harmonikarske šole! Vidi poročilo no drugi strani.)

Na konvenciji Kanadske Etnične Tiskovne Zveze ("Canada Ethnic Press Federation")

SLIKA STV. 1. (z desne na levo): Hon. R. Stanbury, Q.C., M.P. federalni minister, odgovoren za odelek za državljanstvo govori na banketu K.E.T.Z. v King Edward-Sheraton hotelu v Torontu (11. 4. 1970). Zraven njega prejšnji predsednik zveze Dr. J. Kirschbaum, ga. R. Stanbury, minister za socialne in družinske zadeve ontarijske vlade Hon. J. Yaremko.

SLIKA STV. 2.: G. S. Roman, predsednik "Denison" rudnika sprejema od predsednika Wimpeskega Etničnega Tiskovnega Kluba g. H.H. Roederja spominski 100-letniški manitobski dolar za zameno enega centa.

SLIKA STV. 3.: Predsednik Ontarijske etnične tiskovne organizacije (urednik našega lista) g. V. Mauko je v imenu iste poklonil ministru g. R. Stanburyju

knjigo "Slovaks in Canada", ki jo je za toletnico Kanade tiskala Ont. Etn. Tisk. Organizacija.

SLIKA STV. 4.: G. minister R. Stanbury se je zadržal med uredniki Kanadskih etničnih listov več kot eno in pol ure. Na sliki je s hrbtom proti kameri drugi od desne. Razgovor je potekal o državljanstvu in novem oddelku "Information Canada".

Z leve na desno: Častni predsednik "Ontarijske etnične tiskovne zveze" g. B. Tenhunen

iz Sudburyja, minister R. Stanbury, Q.C., M.P., in prejšnji predsednik federacije Dr. J. Kirschbaum v razgovoru.

toliko ostrejši, ker je vezan na narodnostne razlike in spore. Lansko leto je slovenska vlada zagrozila z odstopom, iz protesta proti Beogradu, ki je odločil prepoved uporabe sredstev za razvoj; kriza je bila rešena s kompromisom.

Hrvatska komunistična stranka je sedaj zahtevala odstranitev podpredsednika federalnega parlamenta, dr. Miloša Zanka, z obdolžitvijo, da je zmerjal partijske voditelje in jih obtožil nacionalizma. Zanko, tudi Hrvat,

se noče vdati, kljub ostrim napadom; postal pa je v očeh Hrvatov narodni izdajalec. Voditelji hrvatske partije trdijo, da so Zankovi napadi bili storjeni s soglasjem s konzervativci v Beogradu.

V Zankovi zadevi, kjer je prišlo na dan mnogo zagrenjenosti med narodnostno usmerjenimi liberalci in osrednjimi konzervativci, se je začutila prizadeta celotna javnost. Nek hrvatski časopis trdi, da ima Zanko podporo kominformovcev, ki zbira-

podpise Zanku v prid.

Hrvatsko radijsko poročilo je povedalo, da so zunanja govoričenja o mogočem prevzemu oblasti vojske namenjena k spodbujanju kominformovcev, in pa da bi omajala vero med ljudmi, da more vojska biti uspešna v borbi s tujimi vojaškimi silami. Časopisje je v času invazije na Češko-Slovaško tudi poudarjalo, da so konzervativci le preradi govorili o nesmiselnosti odpora, če bi tuja sila napadla Jugoslavo (dalje na drugi strani)

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates \$4.00 per year; 30c per copy
Advertising 1 column x 1" \$2.80

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 \$, za Argentino 250 pe-
zov, za Brazilijo 60 kruzairov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35
šilingov, za Avstralijo 2.50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za
Francijo 600 frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati na-
ročnino tudi v upravi „Slovenske poti“.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva
naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in
izdajatelja.

Med SLOVENCİ

Toronto

• Sesti glasbeni festival 14.
in 15. marca 1970 v dvorani Ma-
rije Pomagaj na 609 Manning
Ave. v Torontu je odlično uspel!
Otroški, mladinski in dekliški
zbor Slovenske šole pri Mariji
Pomagaj, ki jih že več kot deset
let uspešno vodi sedanji župnik
č. g. Tone Zrnce C.M. nas tudi
tokrat niso razočarali, ampak
so nam prilili novega olja k luč-
ki slovenske pesmi v tujini.
Vsem zborom se pozna, da jih
vodi večša roka izurjenega in
strogega dirigenta. Zato tudi po-
novni uspehi ne izostanejo. Vsem
je treba izreči pohvalo, g. župni-
ku pa še zahvala, da žrtvuje to-
liko prostega časa ter nam me-
sece in leta druge za drugim nu-
di umetniški užitek. Tudi solisti
so vžgali in upati je, da bodo
vedno pogosteje uspešno nasto-
pali, sebi v zadovoljstvo, nam
pa v radost in veselje.

Presenetil nas je prijetno tudi
orkester harmonikarske šole Ma-
rije Lebarja, ki se mu pozna
napredek od koncerta do kon-
certa!

Po svoje so nas tudi razvese-
lili orkester Sava in pa instru-
mentalisti. Njih pomoč in pod-
pora pevcev je nudila poseben
užitek.

Mlade virtuozinje na klavir
pa tudi pridno vadijo, kar se
pozna od nastopa do nastopa in
smo lahko zadovoljni, ko ugo-
tavljamo, da slovenska mladina
ne izgublja po nepotrebnem pro-
stege časa. Čestitke slovenskim
mladenkam, ki jim je klavir po-
stal del življenja.

Od folklorne skupine „Nagelj“
smo bili navajeni že boljših na-
stopov. Poznalo se jim je, da so
bili vsaj nekateri premalo izur-
jeni ter so se „lovili“ za drugimi.
Prireditelji bi hoteli, kot je bilo že
lani omenjeno, če so dekleta v
narodni noši, da bi pričakovali
enako oblečene fante! Drugače
polovičarstvo moti. Zavedamo
pa se, da kritika, ki želi graditi,
uspehe rodi, zato pričakujemo
z veseljem novih nastopov „Na-
gelja“. Morda bi bilo dobro, če
bi razširili svojo koreografsko
silo s pomočjo novih iz vrst „Slo-
venskih mladenk“, ki so poka-
zale res svojsko iniciativo in do-
mačnost. Gdč. Silvija Ovčjak bi
lahko pokazala še v večji meri
svoje bogate zaklade izvirnosti
ter pomagala pri razmahu to-
vrstnega narodnega in umetne-
ga baletnega ustvarjanja.

Mlažje pa so „dvignile“ mla-
denke v „Perpetual Motion“ pod
vodstvom gdč. Lucy Resnik. Ce-
stitamo in — kar naprej!

Tako je vsak po svoje prišel
na svoj račun, vsi pa smo bili
zagotovo deležni svojega užit-
ka!

V.M.

• Če želite obiskati kanad-
sko prestolnico za konec tedna
(long week-end) za praznik „Vic-
toria Day“ 16., 17. in 18. maja
letos, se lahko prijavite k poto-
valni skupini Y.M.C.A., ki to or-
ganizira. Cena je \$ 30.— in vklju-
čuje vožnjo, prenočnino in ogled-
ovalno turo. Prijave sprejema-
jo na Y.M.C.A., 931 College St.

dnevno od 9 zjutraj do 9 zve-
čer. Za informacije kličite 536-
1166 ali pa 783-0464.

• 12. aprila je pri Zvezi ka-
toliških mož predaval po maši
g. Glen Allen, federalni zvezni
uradnik za centralni del Kana-
de o državljanstvu.

• Na občnem zboru Kanad-
ske etnične tiskovne federacije
10., 11. in 12. aprila 1970 v King
Edward Sheraton hotelu v To-
rontu je bil izvoljen nov odbor
za poslovno dobo 1970-1971. No-
vi predsednik je g. Leo J. Le-
zack (Winnipeg), I. podpredsed-
nik naš urednik g. Vladimir
Mauko, tajnik J. Synnick (Win-
nipeg), blagajnik Ivan Boyko
(Toronto) ter sedem direktorjev
in dva revizorja. Na banketu 11.
aprila je govoril g. Robert Stan-
bury, O.C. M.P., — ki je odgovor-
en za državljanski oddelek pri
federalni vladi. Posebnost nove-
ga odbora: ustanovitev posebnega
oddelka za „kanadske etnične
arhive“, ki ga vodi dosednji
predsednik federacije dr. J.
Kirschbaum. O tem bomo še po-
ročali.

Chicago

Velikanoč je za nami. Grozilo,
je, da bomo imeli snega prav do
kolen. Na velikonočni četrtek
smo ga dobili 77 inčev. Pa je
hitro skopnel. Teden dni pozneje
smo imeli spet snežno nevihto,
ki je nasipala skoraj nad 10
inčev. Vendar je bila Veliko-
nočna nedelja sončna, čeprav
mrzla. Cerkevni pevski zbor se
je pod vodstvom dr. Fishinger-
ja dobro pripravil. Imeli smo
slovensko peto mašo. Župnik p.
Tomaž ima veselje s tem. Novi
obred sv. maše se je kar omne-
sel.

Parovnanje naročnino za SD,
je prošnja našega zastopnika.
Ni mogoče, da bi prišantal na
Vaš dom. Kar pri cerkvi lahko
to uredite. Pa čimprej, predno
se začne počitniška doba!

• Konferenca Bele hiše v
ZDA o prehrani in zdravju je
izdala poziv na znižanje ogla-
ševanja, kar naj bi znižalo ce-
ne hrani; tako označevanje cen,
ki bo omogočalo primerjavo cen
brez zapletenega preračunava-
nja; označitev na ovitku, koliko
hranilne vrednosti ima vsak pro-
izvod. —fs

• Po podatkih UNESCO se
je število nepismenih (v starosti
nad 15 let) od 1. 1950 do 1. 1960
pomnožilo od 700 milijonov na
740 milijonov. Za letošnje leto
računajo, da je na svetu že 810
milijonov odraslih oseb, ki so
nepismene. Kljub velikim izdat-
kom za šolstvo človeštvo glede
pismenosti dejansko nazaduje. —fs

• Po podatkih, ki jih je ob-
javila organizacija UNESCO, po-
rabljajo države sedaj sedem od-
stotkov celotne svetovne proiz-
vodnje dobrin in služnosti za vo-
jaške namene. V ta namen upo-
rabljena vsota pomeni letni do-
hodek ene milijarde ljudi v La-
tinski Ameriki, južni Aziji ter na
Srednjem vzhodu. —fs

• Število članov kreditnih
zvez v Kanadi je doseglo 25%
celotnega prebivalstva. Vsteti so
člani obeh kreditnih zvez, ame-
riškega in kvebeškega tipa. —fs

• Avenikov kvintet je žel v
Torontu velik uspeh! Nekatere
je motil nemško govoreči napo-
vedovalec, a vedeti moramo, da
so prišli na povabilo nemške or-
ganizacije, zato je bila tudi ve-
čina reklame v nemščini! Resni-
ci na ljubo bodi povedano, da
so Slovenci reševali koncert in
dvakrat napolnili lepo dvorano

AVSENIKOVI FANTJE
V CHICAGO

V soboto dne 18. aprila bodo
nastopili v eni najlepših čikaških
dvoran Avsenikov Ballroom, 1106
W. Lawrence Ave., slavnih orke-
ster Slavkote Avsenika s šaljiv-
cem Francem Koširjem, pevko
Emo Brodnikovo in Korenovim
duetom.

To bo edinstvena prilika, da
bomo slišali odlične muzikante,
ki so ponesli slavo slovenskih
melodij po celi Evropi in sedaj
prvič tudi po Ameriki.
Priporočamo, da si kupite

BITI ALI NE-BITI

Veliki tehnični napredek člo-
veštva, ki je bil kronan lani z
uspešnim poletom na Luno, kaže
vedno bolj tudi svoje senčne
strani. Mnoge ugodnosti, ki jih
brezskrbno uživamo, povzročajo
tako stanje na zemlji, da so ve-
dno bolj glasni resni znanstve-
niki, ki nas opozarjajo, da so
nam šteti dnevi na zemlji, če res-
no ne spremenimo svojega na-
čina življenja, ki zastruplja tako
zrak kot tudi vodo, brez kate-
rih ne moremo živeti. Bolj črno-
gledi znanstveniki nam dajejo
kakih 30 let življenja, drugi pa
kakih 60 let, kar pomeni, da ve-
čina danes rojenih otrok ne bo
imela prilike, da dočeka narav-
no smrt.

Med glavnimi krivci so kemi-
na sredstva za kontrolo raznih
zajedalec, izgorevanje bencina
ter drugega goriva in čistilna
sredstva. Pohlep po kar največ-
jem dobičku, ki obvlada rekla-
mo, je tolik, da ravna proti zdra-
vi pameti. Neki znanstvenik je
npr. dokazal, da je možno po-
polnoma zanesljivo kontrolirati
zajedalce z drugimi živalmi, ki
žive od njih — in to ceneje od
kemičnih sredstev, toda proiz-
vajalci kemičnih sredstev so s
svojo reklamo tako zavedli kme-
te, da se niso menili za naravno
kontrolo zajedalec. Sele sedaj,
ko so se zganile razne države
(prva je bila Švedska, ki je pre-
povedala rabo DDT) ter so za-
čele omejevali razna kemična
sredstva, ki se ne razkrojijo ter
pridejo s hrano v človeka (od-
krili so jih v materinem mleku!),
da so na svoje začudenje odkrili,
da so naravna sredstva za vzdr-
ževanje bilance v naravi ne sa-
mo človeku neškodljiva, marveč
tudi cenejša.

Eden važnih kvarilcev narave
so pralna sredstva, ki jih porab-
lja vsako gospodinjstvo. Nevar-
na snov v čistilih je fosfat, ki
mehča vodo ter odstranjuje u-
mazanijo. Fosfat je najboljša
hraniva za alge in morsko travo.
Ker se te silno hitro množe, ne
samo da napravijo reke in je-
zera neprivlačne, marveč porabi-
jo toliko kisika, da ribe ne mo-
rejo več živeti v takih vodah.

Za nekatere primere bo po-
trebna zakonska odredba, ki bo
prepovedala rabo določenih ke-

V VSEH NEPREMIČNOSTNIH,
OBKUPNIH Z ZAUPANJEM
DRUŽINSKIH
IN PRAVNIH ZADEVAH NA:

The Simpson Towers 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-4004

na CNE razstavišču! Tudi kvinte-
tariji so zaželeli v slovenskem
duhu in — izvajali večino spore-
da v slovenščini! Tudi oba pevca
sta nas ganila ter vzbujala nav-
dušenje! Prav vsi so bili dobri,
obiskovalci pa so prišli na svoj
račun, saj so godbeniki s slo-
venskimi „dodatki“ podaljšali
več nastop za dobre pol ure!

• V letu 1968 je izdalo 100
tvrdek z najvišjimi izdatki za re-
klamo v tisku, na radiu in te-
leviziji v Kanadi \$ 160,264,000.

• V Evropi bosta letos dve
mednarodni zborovanji kredit-
nih zvez. Prvo bo v Parizu od
20. do 26. septembra „Druga
mednarodna konferenca o za-
družni štednji in kreditu“, drugo
pa v Rimu od 27. septembra do
3. oktobra „Ekumenična konfe-
renca kreditnih zvez“, namenje-
na predvsem misijonarjem vseh
verozpovedi, ki delujejo v de-
želah razvoja. Udeleženci te kon-
ference bodo sprejeti tudi v pa-
peški avdienci. Zadržniki iz
ZDA pripravljajo skupinske tu-
re, ki bodo znižale stroške pol-
ovanja. —fs

• Poslanec Benjamin S. Ro-
senthal (demokrat, New York)
je obdolžil banke in druge fi-
nančne ustanove, ki nudijo „klu-
be za božično štednjo“ ter ne
plačajo nič obresti na vloženi
denar, da prikrajšajo vlagalce
letno v ZDA za 144 milijonov do-
larjev na obrestih, ki bi jih vla-
gatelji dobili, če bi naložili isti
denar na svoj redni račun za
štednjo. —fs

• Rafjeiznovke v provinci
Quebec so imele 1. 1969 1.294
organizacij. Število članov je do-
seglo 2,254.844, ki so imeli vlo-
ženega denarja \$ 1.387.916.684.
Zelo močno so razvite hranilnice
tudi v solah. Otroci so naštedili
lepo vsoto \$ 11.565.241. —fs

• 150 ameriških podjetij je
prodalo v 1. 1969 vsako nad 1
milijardo blaga, 4 med njimi ce-
lo nad 10 milijard vrednosti.
Največjo prodajo je imela tvrd-
ka General Motors — nad \$ 24
in pri tem 1.7 milijarde dobička.
Največji dobiček je priznala
tvrdka American Telephone and
Telegraph Co. — \$ 2.2 milijarde
ob prodaji, ki je dosegla \$ 15.7
milijard. —fs

• Zavarovalnica severno-ame-
riških kreditnih zvez CUNA Mu-
tual Insurance Society deluje
poleg v ZDA in v Kanadi še v
40 drugih deželah. —fs

• Zaključna bilanca kredit-
nih zvez v ZDA koncem 1. 1969 je
izkazovala \$ 13 milijard posojil,
\$ 13.7 milijard vlog ter celotne
vrednosti \$ 16 milijard. —fs

• Delegati kreditnih zvez v
Ontariju so se izrekli na občem
zboru v Ottawi proti predlogu,
da bi Liga prošila vlado, naj do-
voli zvišanje obrestne mere nad
dosedanje 1% na neplačano bi-
lanco, dočim so delegati kredit-
nih zvez Nove Škotske poobla-
stili Ligo, da zaprosi vlado za
spremembo zakona, ki bo do-
volil kot najvišjo obrestno me-
ro za posojila 15% na leto. Raz-
log je ta, da nižja obrestna mera
na posojila onemogoča mnogim
kreditnim zvezam, da bi plače-
vali dividende, ki bi bile kon-
kurenčne obrestim, ki jih plaču-
jejo na vloge banke. Tako se do-
gaja, da nekateri vlagajo pri-
hranke v bankah, posojila pa že-
le od kreditnih zvez. Ker pa mo-
rejo kredite zveze posojati sa-
mo v toliki meri, v kolikor čla-
ni hranijo, so kreditne zveze v
vedno večjih težavah za denar
za posojila. Višje dividende naj
bi prinesle več prihrankov v kre-
ditne zveze, kar bo omogočilo
odobritev večjega števila posojil.
—fs

• Kreditne zveze, organizira-
ne po severnoameriškem vzoru
so imele koncem 1. 1969 52.748
edinic z nad 38 milijoni članov
ter vrednosti skoraj 21 milijard
dolarjev. —fs

• Zastavitelji bi jih bilo mogoče
le, če bo Tita nasledilo centra-
listično-konzervativno vodstvo
partije. Pred štirimi leti so leti
skoraj uspešni, ko je Ranković,
vodja policije, spravljal pod svoje
nadzorstvo malodane vse ključ-
ne položaje, zlasti še, ker je bil
maziljen za Titovo nasledstvo.
Ni uspel; a sile, politične ali
socialne, ki jih je Ranković sim-
boliziral, so ostale neoslabljene
in skušajo priti znova na po-
vršje.

• Vse tekoča čistila za posodo so vsebovala
manj kot 1% fosfata.

• Vsa čistilna sredstva, ki je nižje na teh listah, je bolj pripo-
ročljivo, ker prispeva manj k uničenju dobre vode.

Federalna vlada je izjavila pripravljenost, da bo začela z
zakonodajo sprva omejevali, pozneje pa sploh prepovedati rabo
fosfatov v čistilnih sredstvih, toda vsakdo more storiti svoj delež
že pri prihodnjem obisku trgovine.

• Vse tekoča čistila za posodo so vsebovala
manj kot 1% fosfata.

• Vse tekoča čistila za posodo so vsebovala
manj kot 1% fosfata.

CARL VIPAVEC

SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOTAR

The Simpson Towers 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-4004

ZANIMIVOSTI IZ
NESLOVENSKE
CASOPISOV

(nadaljevanje s prve strani.)

vijo. Jugoslavija je, pravi hrvat-
ski radijski komentator, na sre-
di med Rusijo in strateškimi toč-
kami, ki bi jih Rusi hoteli imeti
v Sredozemlju in Srednjem vzhodu.

To je tudi ozadje govoričenj
za oficirskimi spletkami. Gene-
rali so zahtevali ponovno upo-
stavitve vojaške oblasti nad po-
krajinskimi oboroženimi enota-
mi, v kolikor so bile ustanovlje-
ne po napadu na Češko-Slovaško,
da bi se borile v oblikah gveril-
ske vojne. Zamisel krajevnih obo-
roženih sil, ki bi bile pod povelj-
stvom republik, je že dolgo ena
izmed trdnih zahtev nacionali-
stično usmerjenih partijskih vo-
diteljev, ki pa so ji centralisti
vedno z največjo odločnostjo
stali nasproti.

Hrvatska ali slovenska vlada,
z lastno vojsko, bi bila še veliko
težje nadzirana, kot je nadzi-
rana danes. Konzervativci v vojs-
ki, kot bi se tudi zgodilo druga-
je, so se branili zamisli od vsega
pčetka, so se pa v neki meri
vdali s trdnim upanjem, da bodo
kasneje stvar lahko omilili ali
odpravili.

Ruski poskus prisostvovanja
razgovorom v prid konzervativ-
cev so predstavniki vojske ostro
zavrnili. Namen reorganizacije
naj bi bil, nikogar, ki je neza-
željen, pustiti v državo. Edini,
ki bi temu nasprotovali, so le
oni, ki so hoteli, da bi bila dr-
žava napadena.

Toda vprašanje se ni rešeno,
prav zaradi zahtev posameznih
narodov. General Jaka Avšič je
poskušal posvariti Beograd, da
bi dejstvo, da posamezne repub-
like ne bi imele svojih vojaških
oddelkov, povzročilo v času voj-
ne vsaj tako hiter poraz, kot je
bil to primer v začetku druge
svetovne vojne.

Celotna naklada hrvatske lite-
ratne revije, ki je priobčila gor-
njo analizo, je bila zaplenjena;
ponatisnila pa jo je Nova Hr-
vatska izseljeniški časopis. Je
pa popolnoma očito iz dogodkov
zadnjih časov, da mnogi vodi-
telji hrvatske partije enako mi-
slijo in čutijo.

Seveda pa so voditelji hrvat-
ske komunistične partije isto-
časno tudi voditelji jugoslovans-
ke partije. Kot taki morajo br-

Heavy duty laundry detergents	Odstotek fosfatov (PO4)	Tvrdba
Amway Trizyme	52.5	Amway Corp.
Bio-Ad	49.0	Colgate Palmolive
Peri	47.0	Sep-Ko Chemicals
Cheer	44.5	Proctor & Gamble
Oxydol	44.5	Proctor & Gamble
Tide XK	43.5	Proctor & Gamble
Drive	41.5	Lever Brothers
All	39.0	Lever Brothers
ABC	37.5	Colgate Palmolive
Sunlight	37.5	Lever Brothers
Amway SA8	36.5	Amway Corp.
Fab	36.5	Colgate Palmolive
Arctic Power	36.5	Colgate Palmolive
Ajax 2	36.0	Colgate Palmolive
Omo	35.0	Lever Brothers
Duz	35.0	Proctor & Gamble
Bold	32.5	Proctor & Gamble
Surf	32.5	Lever Brothers
Breeze	32.0	Lever Brothers
Amaze	27.0	Lever Brothers
Bestline B-7	27.0	Bestline Products Inc.
Explore	26.0	Witco Chemicals Co.
Malco Laundry Detergent	25.0	Malco Products Inc.
Wisk	10.5	Lever Brothers
Temd Maskintvätt (Švedska)	8.0	AB Helios
Laundry Soaps		
Instant Fels	9.0	Purex Corp.
Lux	manj kot	1.0 Lever Brothers
Maple Leaf Soap Flakes	"	1.0 Canada Packers
Ivory Snow	"	1.0 Proctor & Gamble
Automatic Dishwasher Compounds		
All	45.0	Lever Brothers
Finish	43.0	Economics Labs.
Calgonite	42.0	Calgon
Cascade	36.5	Proctor & Gamble
Amway Automat. Dishwasher Comp.	34.0	Amway Corp.
Swish	29.0	Curley Corp.

POZOR ROJAKI! Sprejem na letališču ali železnici, og-
POTUJETE SKOZI led Rima, prenočišče, domača hrana
RIM v DOMOVINO? itd. vse te skrbi bodo odveč, če se
boste obrnili na:
Vinko A. LEVSTIK
Director in lastnik
Hotel 'BLED' in Hotel-Penzijon 'DANILA'
Via S. Croce in Gesualemme 40, Via L. Luzzatti 31
Roma, Tel., 777-102 Roma, Tel., 750-587

• Delegati kreditnih zvez v
Ontariju so se izrekli na občem
zboru v Ottawi proti predlogu,
da bi Liga prošila vlado, naj do-
voli zvišanje obrestne mere nad
dosedanje 1% na neplačano bi-
lanco, dočim so delegati kredit-
nih zvez Nove Škotske poobla-
stili Ligo, da zaprosi vlado za
spremembo zakona, ki bo do-
volil kot najvišjo obrestno me-
ro za posojila 15% na leto. Raz-
log je ta, da nižja obrestna mera
na posojila onemogoča mnogim
kreditnim zvezam, da bi plače-
vali dividende, ki bi bile kon-
kurenčne obrestim, ki jih plaču-
jejo na vloge banke. Tako se do-
gaja, da nekateri vlagajo pri-
hranke v bankah, posojila pa že-
le od kreditnih zvez. Ker pa mo-
rejo kredite zveze posojati sa-
mo v toliki meri, v kolikor čla-
ni hranijo, so kreditne zveze v
vedno večjih težavah za denar
za posojila. Višje dividende naj
bi prinesle več prihrankov v kre-
ditne zveze, kar bo omogočilo
odobritev večjega števila posojil.
—fs

• V Evropi bosta letos dve
mednarodni zborovanji kredit-
nih zvez. Prvo bo v Parizu od
20. do 26. septembra „Druga
mednarodna konferenca o za-
družni štednji in kreditu“, drugo
pa v Rimu od 27. septembra do
3. oktobra „Ekumenična konfe-
renca kreditnih zvez“, namenje-
na predvsem misijonarjem vseh
verozpovedi, ki delujejo v de-
želah razvoja. Udeleženci te kon-
ference bodo sprejeti tudi v pa-
peški avdienci. Zadržniki iz
ZDA pripravljajo skupinske tu-
re, ki bodo znižale stroške pol-
ovanja. —fs

• Poslanec Benjamin S. Ro-
senthal (demokrat, New York)
je obdolžil banke in druge fi-
nančne ustanove, ki nudijo „klu-
be za božično štednjo“ ter ne
plačajo nič obresti na vloženi
denar, da prikrajšajo vlagalce
letno v ZDA za 144 milijonov do-
larjev na obrestih, ki bi jih vla-
gatelji dobili, če bi naložili isti
denar na svoj redni račun za
štednjo. —fs

• Rafjeiznovke v provinci
Quebec so imele 1. 1969 1.294
organizacij. Število članov je do-
seglo 2,254.844, ki so imeli vlo-
ženega denarja \$ 1.387.916.684.
Zelo močno so razvite hranilnice
tudi v solah. Otroci so naštedili
lepo vsoto \$ 11.565.241. —fs

• 150 ameriških podjetij je
prodalo v 1. 1969 vsako nad 1
milijardo blaga, 4 med njimi ce-
lo nad 10 milijard vrednosti.
Največjo prodajo je imela tvrd-
ka General Motors — nad \$ 24
in pri tem 1.7 milijarde dobička.
Največji dobiček je priznala
tvrdka American Telephone and
Telegraph Co. — \$ 2.2 milijarde
ob prodaji, ki je dosegla \$ 15.7
milijard. —fs

• Zavarovalnica severno-ame-
riških kreditnih zvez CUNA Mu-
tual Insurance Society deluje
poleg v ZDA in v Kanadi še v
40 drugih deželah. —fs

• Zaključna bilanca kredit-
nih zvez v ZDA koncem 1. 1969 je
izkazovala \$ 13 milijard posojil,
\$ 13.7 milijard vlog ter celotne
vrednosti \$ 16 milijard. —fs

Light Duty Compounds (Laundry and other uses)	
Dreft	34.0 Proctor & Gamble
Zero	7.5 Boyle Midway
Explore Liquid	manj kot 1.0 Witco Chemical Co.
Bestline Liquid Concentrate	" 1.0 Bestline Products Inc.
Nutri-Clean OLC	" 1.0 Con-Stan Industries
Liquid Dish Detergents	
Vsa tekoča čistila za posodo so vsebovala manj kot 1% fosfata.	
Miscellaneous	

Knjige in Revije

ZEPNI KOLEDAR 1970. Izdala „Družina“ v Ljubljani. Število vsakoletnih koledarjev je letos pomnožila Družina z izdajo zelo ličnega zepnega koledarčka. Pred pravim koledarskim delom je 48 strani molitvenika z vsemi potrebnimi molitvami, vključno mašinimi, zakramenti, kratkim krščanskim naukom ter podatki o cerkveni organizaciji v Sloveniji. Pregledni mesečni koledarček je zasel v nasprotno težavo kot so nekateri svetni koledarji v Sloveniji. Tem so komunisti očitali, da so objavili imena svetnikov, temu zepnemu koledarčku pa bo verjetno kdo zameril, da so se morali nekateri svetniki umakniti oznakam kot Ustanovitev OF, Dan borca, Dan vstaje, itd. Koledarček ima tudi ponovitev dni s prostorom za kratke beležke. Za vsak teden je pridejan kratek citat, mnogi iz zapuščine pok. prof. dr. Franca Ks. Lukmana. Koristni podatki na koncu so boljše kot jih najdemo v večini žepnih koledarčkov v Severni Ameriki. Na osemih straneh so v barvi natiskani mednarodni avtomobilski prometni znaki, ki jih začenjajo počasi uvajati tudi v Kanadi. Koledarček krasi tudi štiri lepe fotografije. —dres.

Giles Edward Gobetz — H. W. Drane — Eleanor L. Underwood, **HOME TEACHING OF THE GERIATRIC BLIND.** Final research report to the Administration on Aging of the U.S. Dept. of H., E. & W. Cleveland: The Cleveland Society for the Blind, 1969. Pričujoča razprava poroča o triletnem raziskovanju o poučevanju na 60 let starih oseb, ki niso bile slepe več kot deset let. Preiskavo je vodil od maja 1967 slovenski družboslovec dr. Edi Gobec, ki je tudi urednik razprav Družbe za slepce v Clevelandu. Poleg omenjene razprave je dr. Gobec tudi avtor razprave **LEARNING ABILITY IN BLIND CHILDREN AND THE GERIATRIC BLIND**, ki je izšla 1. 1967. —dres.

BOGOSLOVNI VESTNIK. Leto XXIX., št. 3—4. Ta obsežna številka (skoraj 300 strani) je izšla kot slavnostna številka BV ob zlatem jubileju teološke fakultete v Ljubljani 1919—1969. Del številke je posvečen slavi in zgodovinskimi pregledom delovanja fakultete tako v okviru vseučilišča kot tudi po ločitvi od njega ter vsebuje opis novega statuta, ki je bil sprejet na plenarni seji fakultetnega sveta, ki je tokrat zasedal v Mariboru, 1. avgusta 1969 ter čaka sedaj na končno potrditev rimske kongregacije za katoliški pouk. Oddelek Razprav vsebuje tokrat kar 15 sestavkov, kar dokazuje veliko dejavnost profesorjskega zbora. Ker se po novi opredelitvi Cerkve kot božjega ljudstva in pa zaradi večjini zobraženosti laikov manjša razlika med duhovniki in laiki, postaja tudi BV bogati čtivo ne samo za duhovnike, ampak tudi skoraj potreba za vsakega izobraženega laika. Naroča se pri upravi, Cankarjevo nabrežje 31, Ljubljana dres.

Guyana - zadržna republika
23. februarja 1970 se je južno-ameriška dežela Guyana razglasila zadržno republiko. Ministrski predsednik Forbes Burnham je ob tej priliki izjavil: „Vlada si bo prizadevala, da bo postalo zadržno gibanje prevladujoči činitelj v gospodarskem razvoju naroda. Zadržništvo bo zavzelo svoj prostor v vsaki obliki človeške dejavnosti. Igralo bo odločujočo vlogo v poljedelskem razvoju. Postalo bo temeljna struktura za organizacijo narodnega življenja. Nobenega odseka gospodarstva ne bo, iz katerega bi bilo zadržništvo izključeno. Zadržništvo predstavlja in bo predstavljalo združitev človeških in finančnih sredstev malega človeka. Dalo mu bo možnost, da bo lastil in nadziral kot skupina stvari, ki jih ne bi mogel posedovati kot posameznik. V zadržni republiki bo postalo zadržno gibanje sredstvo, preko katerega bo imel delavec priložnost, da bo deležen gospodarske usode in rasti naroda in da ju bo kontroliral.“

Novo vodstvo čaka velika naloga, da na eni strani prepriča lastne državljane o važnosti polnega sodelovanja, ter da se na drugi strani obrani pritiska kapitalističnih sil, ki si bodo gotovo močno prizadevale, da ta poizkus onemogočijo. —fs

Profesor biologije vseučilišča California (Santa Barbara) Garrett Hardin je izjavil, da se bliža prebivalstvo ZDA stanju, ko bo vzdrževalo svoje številčno stanje v glavnem na isti višini. Razlog za to je po njegovem prepričanju, da se prebivalci ZDA niso voljni odreči sedanjemu visokemu življenjskemu standardu. Raje bodo omejili število rojstev. Možno je, da bo za krajšo dobo število smrti celo presežalo število rojstev. —fs

Domisljavnost je draga. Tri sestavine neke vrste črtala za ustnice stane 4 do 6 centov vključno zavoji. Neki trgovec za lepoto je priznal: „To črtalo bi mogli prodajati za 15 centov. Samo malo žensk bi ga kupovalo pri tako nizki ceni; nekaj več bi ga kupovalo pri ceni enega dolarja; več bi jih bilo pripravljeno kupiti ga za \$ 1.50 in nekatere bi plačala zanj celo \$ 3.00. Tako zadovoljujemo psihične potrebe žensk.“ —fs

Hrvati so lani proslavili 400 letnico izdaje prvega hrvatskega romana. Napisal ga je Petar Zoranić. Roman „Planine“ so natisnili 1. 1569 v Benetkah.

Slovenska mladinska pisateljica Ela Peroci je doživela lani 9 prevodov svojih del v tuje jezike.
Zagreška zložba Stvarnost je dosegla lani izreden knjižni uspeh z izdajo sv. pisma. Po tem uspehu je izdala sedaj še Koran, ki obsega arabsko besedilo ter prevod. Knjiga, ki obsega 900 strani, ima tudi obširen uvod, več komentarjev in razlag ter slovarček arabskih besed.

Novi predsednik Kanadske etnične tiskovne federacije g. Leo Lezack (iz Winnipeg) govori delegatom po izvolitvi.

Skavti iz Ontario, Springforda na konjih, ena izmed redkih skavtskih konjenic v Kanadi. Vadijo se po vzorcu R.C.M.P. za nastope na razstaviščih v jeseni. Photo: Globe and Mail. —C. Sc.

V Skočidolu pri Vrbskem jezeru je umrl starosta koroške duhovščine upokojeni župnik Tomaž Ulbing. —fs

The Canadian Broadcasting League namerava povečati svoje delovanje v zaščito potrošnikov radija in televizije s tem, da bo najel plačano osebje. V to nameno bo začela zbirko, ki bo omogočila financiranje tega načrta. —fs

Investiraja v človečanstvo — bo geslo mednarodnega tedna kreditnih zvez od 11—17. oktobra 1970. —fs

DARUJ V TISKOVNI SKLAD "SLOVENSKE DRŽAVE"

POSTANI AKTIVNI ČLAN "SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA GIBANJA"!

• Leta 1969 je bankrotiralo v Kanadi 1861 podjetij s \$145.7 milijoni dolgov v primeri s 1697 podjetji v 1. 1968 s skupnimi dolgovi v znesku \$130 milijonov. —fs.

• Katoliška časopisna agencija v ZDA NC je pred kratkim vključila v svoja poročila zgodbo o preč. Juriju Trunku, ki bo slavil letos 1. septembra stoletnico rojstva. Novico je verjetno objavilo mnogo katoliških tednikov. The Casket v Antigonishu je objavil veliko sliko preč. g. Trunka na prvi strani 27. februarja s čelkom pod naslovom "This is my heaven" (To so moja nebesa), kar se nanaša na njegovo sobo v župnišču v San Franciscu. Poročilo pravilno omenja, da je Slovenec. O njegovi bivši cerkvi v Leadville pravi, da je slovenski narodni spomenik, ker jo je Trunk sam poslikal in predstavlja njegove slike dober primer primitivne umetnosti. —fs

• 8. oktobra 1969 je izročil posebni odposlanec organizacije "Amnesty international" (Anglija) Organizaciji zedinjenih narodov v New Yorku pismo treh ukrajinskih političnih kaznjencev, v katerih obdolžujejo komunistične organe, da jih hočejo streti s kemičnimi sredstvi, ker jih moralno ne morejo. V taboriščih za politične kaznjence, ki se bore za pravice ukrajinskega jezika in kulture v Sovjetski zvezi, so večkrat ugotovili strup. Tiste, ki so protestirali proti dodajanju strupa, so zaprli v celice-samice, ki imajo na oknih mlečno steklo in v katerih električna luč nikdar ne ugasne. Strup so opazili tudi v paketih, ki pridejo od soprodnikov. Predsednik OZN je potrdil prejem pisma.

Indijanci iz New Osnaburgh v Ontario slave odprte nove zdravstvene postaje (nursing station) v rezervaciji. Plesalce vodi Maria Kwandibens, obdana z indijanskimi simboli. —Globe and Mail Photo. —C.Sc.

ALI SI ŽE PORAVNAL NAROČNINO ZA 1970. LETO? OD VSAKEGA NAROČNIKA ZAVISI REDNO IZHAJANJE LISTA! NE ODLAŠAJ! ŠE DANES NAKAŽI NAROČNINO - IN OGLAŠUJ REDNO V "SLOVENSKI DRŽAVI"

PRVA VISOKOŠOLSKA USTANOVA V MARIBORU

Ob pričetku tega šolskega leta je bila v Mariboru svečano odprta nova Visoka ekonomska komercialna šola — prva visokošolska ustanova v severovzhodni Sloveniji. Ustanovitev te ustanove so zahtevale predvsem potrebe gospodarstva, kajti Slovenija zastaja pri izobrazbi ekonomistov zlasti pri uresničevanju dolgoročne razvoja slovenskega gospodarstva. Gospodarskih strokovnjakov manjka zlasti na manj razvitenih področjih Slovenije. Doselej je dala Višja ekonomska komercialna šola, ki je slavila desetletnico svoje ustanovitve, slovenskemu gospodarstvu več kot 1300 ekonomistov prve stopnje. Gospodarstvo je te diplomante dobesedno razgrabilo in tako dokazalo, kako nujno jih potrebuje, kar spet dokazuje, kako skromno in neustrezno so zasedena strokovna delovna mesta. Prav na območju severovzhodne Slovenije je neustrezno zasedenih nad 46 odstotkov delovnih mest, ki zahtevajo višjo in visoko izobrazbo.

Izmed višjih šol se je največ maturantov odločilo za študij na višji ekonomsko komercialni šoli, kamor se je vpisalo 813 rednih in izrednih slušateljev. Nato sledijo Visoka tehnična šola (339 rednih in 480 izrednih) — skupaj 819, nato višja pravna šola z 259 novinci in višja agrokomska šola. Edino pedagoška akademija je vpisala nekoliko manj študentov kot v prejšnjem letu.

Kljub vsemu pa je izobrazbena struktura v SR Sloveniji še vedno izredno nizka — med republikami v Jugoslaviji ima Slovenija najmanjši delež ljudi z višjo in visoko izobrazbo in najmanjše število študentov na tisoč prebivalcev. Vendar, sodeč po obetanih perspektivah se takšno stanje tudi v prihodnje ne bo bistveno spremenilo.

"Continental Rhapsody" prinaša evropske ljudske melodije in pesni vsako nedeljo preko CBC radijskih postaj. Ivan Romanoff, ki ga vidimo z ženo Lesia Zubrack, vodi orkester in zbor. —C. Sc. — CBC photo.

• **Saskatoon Community Health Services** so začeli graditi novo poslopje, v katerem bo prostora za 21 zdravnikov z vsemi pomožnimi služnostmi.

• **Po prehodni cenitvi** kanadske vlade so tuje trditve v 1. 1968 prevzele kontrolo 159 kanadskih tvrdk. Kar je najbolj ironično pri tem prevzemanju kanadskih podjetij po tujem kapitalu je to, da je ta kapital v glavnem produkt dobrih kanadskih podjetij, ki ga dejansko prispevajo Kanadčani, ne pa nov kapital, ki bi prišel v državo. —fs

• **Zdravniške preiskave** v Angliji so pokazale, da preprečuje uživanje čebule v prehrani tvorbo fibrina v krvi kakor tudi strjevanja krvi. Več tovarnih zdravil si prizadeva, da bi izoliralo snov, ki to povzroča in jo porablja za zdravila. —fs

• **Kanadski National Research Council** je ugotovil po predhodnih študijah, da so znali stroški zidave hiše s tremi spalnicami: delo na stavbišču 13.8%, material 43.1%, najemna strojevi 1.1% ter 41.2% zemljišče, splošni stroški, finančni stroški in dobitek. —fs

• **Neka italijanska vinarna** je prodajala 13 let vino, ki ga je pripravila iz banan, datljev, sladkornja in kemikalijami za okus, ne da bi kdo mogel odkriti razliko v okusu. —fs

Cas javorjevega soka v kanadskih gozdovih. Kanadska posebnost leta. Zbirajo ga v Laurentian dolini ter v "Marlittes". Prav tako ga nabirajo tudi v pokrajini "Nove Anglije (USA)", vendar si ga kanadčani laste kot svojo posebnost, ker trde, da so ga začeli nabirati indijanci v okolici St. Mary's Reke blizu Sault Ste. Marie, Ontario. —C. Sc. — Globe and Mail Photo